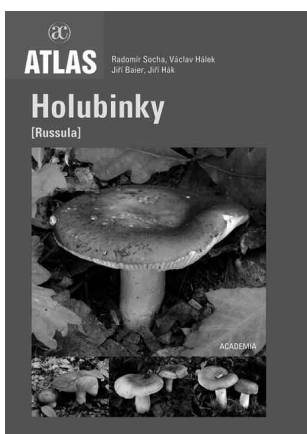




Pozor, Toxo!
Jaroslav Flegr
Edice Galileo

Prof. Jaroslav Flegr v knize s podtitulem Tajná učebnice praktické metodologie vědy popisuje historii objevů týkajících se vlivu parazita *Toxoplasma* na lidskou psychiku, chování a dokonce vzhled. Zatím nevyčísitelná nákaza toxoplazmou postihuje zhruba třetinu obyvatel České republiky; výzkum probíhá již dvě dekády především na Přírodovědecké fakultě UK v Praze, ale také na špičkových amerických a britských pracovištích.

352 str. – vázaná s přebalem – cena 385 Kč



Holubinky
Radomír Socha, Václav Hálek, Jiří Baier, Jiří Hák
Edice Atlasy a průvodce

Dosud nekompletnější u nás vydaný přehled rodu holubinka (*Russula*) zahrnuje kromě běžnějších také vzácné druhy holubinek, jejichž barevné fotografie nebyly v české mykologické literatuře dosud publikovány. Je zde zároveň popsáno 10 nových druhů, větší počet nových variet a forem a navrženo několik nových kombinací poprvé použitých latinských jmen. Text doplňuje přehled odborných zkratk, slovníček odborných výrazů, seznam odborné literatury a rejstříky českých a latinských názvů jednotlivých holubinek.

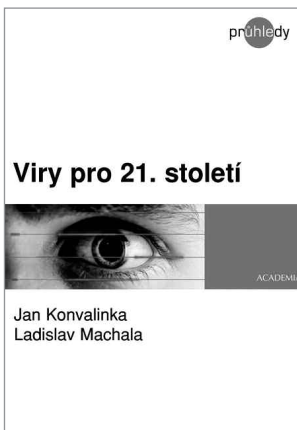
520 str. – vázaná – cena 545 Kč



Mechanika kontinua
Miroslav Brdička, Ladislav Samek, Bruno Sopko
Edice Gerstner

Kniha pojednává o klasické teorii pružnosti a o proudění dokonalých nebo viskózních tekutin. Předkládá soustavu principů mechaniky kontinua, společných v podstatě všem oborům mechaniky tuhých látek a tekutin. Kniha je určena studentům vysokých škol univerzitního i technického typu, vědeckým a výzkumným pracovníkům v inženýrských vědách nebo v interdisciplinárních oborech apod.

880 str. – vázaná – cena 850 Kč



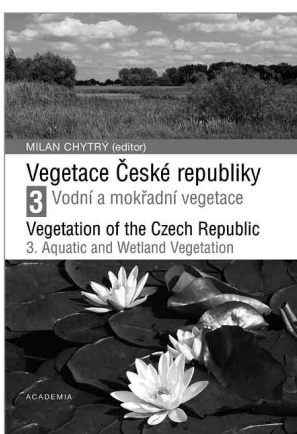
Viry pro 21. století
průhledy
Jan Konvalinka
Ladislav Machala

Viry pro 21. století



Jan Konvalinka
Ladislav Machala

144 str. – brožovaná – cena 155 Kč



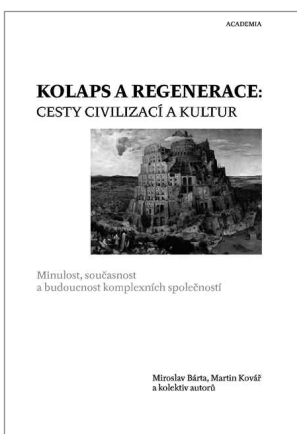
Vegetace České republiky 3
Milan Chytrý (editor)
Edice Mimo – přírodní vědy

MILAN CHYTRÝ (editor)
Vegetace České republiky 3
Vodní a mokřadní vegetace
Vegetation of the Czech Republic 3. Aquatic and Wetland Vegetation



První a druhý díl plánované čtyřdílné monografie vyšly v letech 2007 a 2009 a byly věnovány travinné, keříčkové, ruderální, plevelové, skalní a suťové vegetaci (její floristické skladbě, ekologii, dynamice, rozšíření a hospodářskému významu atd.). Třetí díl shrnuje dosavadní znalosti o vegetaci vodních nádrží a toků, rákosin, prameništ, rašeliništ a dalších typů mokřadů. Kniha je základní referenční příručkou pro přírodovědce, ochránce přírody, zemědělce, učitele, studenty i všechny ostatní zájemce o biodiverzitu České republiky.

828 str. – vázaná – cena 850 Kč



KOLAPS A REGENERACE:
CESTY CIVILIZACÍ A KULTUR
Miroslav Bárta, Martin Kovář a kolektiv autorů



Mimulost, současnost a budoucnost komplexních společností

Miroslav Bárta, Martin Kovář a kolektiv autorů

816 str. – vázaná s přebalem – cena 725 Kč

Viry pro 21. století
Jan Konvalinka,
Ladislav Machala
Edice Průhledy

Publikace zachycuje vývoj poznání virů a jejich význam hlavně z hlediska humánní medicíny a na příkladech chorob (neštovice, dětská obrna, AIDS, SARS, chřipka, marburg a ebola) popisuje způsoby, jak s těmito infekčními mikroorganismy bojovat. Zabývá se i možnostmi zneužití virů při terorismu a jako bojových prostředků. V závěru autoři uvažují o významu virů a jejich využití ve prospěch člověka.

Vegetace České republiky 3
Milan Chytrý (editor)
Edice Mimo – přírodní vědy

První a druhý díl plánované čtyřdílné monografie vyšly v letech 2007 a 2009 a byly věnovány travinné, keříčkové, ruderální, plevelové, skalní a suťové vegetaci (její floristické skladbě, ekologii, dynamice, rozšíření a hospodářskému významu atd.). Třetí díl shrnuje dosavadní znalosti o vegetaci vodních nádrží a toků, rákosin, prameništ, rašeliništ a dalších typů mokřadů. Kniha je základní referenční příručkou pro přírodovědce, ochránce přírody, zemědělce, učitele, studenty i všechny ostatní zájemce o biodiverzitu České republiky.

Kolaps a regenerace: cesty civilizací a kultur
Miroslav Bárta, Martin Kovář a kolektiv autorů
Edice Mimo – humanitní vědy

Bohatě ilustrovaný pohled 33 autorů – akademiků, humanitních vědců, přírodovědců a ekonomů na aktuálně velmi živý pojem kolaps, jak z hlediska současného (např. bankovní krize), tak historického. Nesporným přínosem je ve všech případech aktualizovaný přístup ke krizovým momentům v dějinách velkých civilizací nebo říší včetně dějin českých zemí.

Objednávky přijímá poštou nebo e-mailem:
ACADEMIA, sklad – expedice
Rozvojová 135, 165 02 Praha 6 – Suchbátka
tel./fax: 220 390 510 (11)
e-mail: expedice@academia.cz

Knihkupectví Academia
Václavské nám. 34, Praha 1, tel. 224 223 511
Národní tř. 7, Praha 1, tel. 224 240 547
Na Florenci 3, Praha 1, tel. 224 814 621
Nám. Svobody 13, Brno, tel. 542 217 954–6
Kulturně-literární centrum Academia Ostrava
Zámecká 2, Ostrava 1, tel. 596 114 578 (580, 692)

Mykologie, lichenologie

Koukol O.: Mikroskopické vřecovité houby na opadu jehličnatých dřevin 7
Liška J.: Babylonský příběh s českým koncem aneb s jazykem na houbách (tentokrát lichenizovaných) 58

Hmyz a ostatní bezobratlí

Beran L.: Kruzník Rossmasslerův a mokřady – z červené knihy našich měkkýšů ... 130
Buchar J., Hajer J.: Pavouci NPR Božídarské rašeliniště a hodnocení přírodních poměrů Krušných hor 1. 239
Buchar J., Hajer J.: Pavouci NPR Božídarské rašeliniště a hodnocení přírodních poměrů Krušných hor 2. 281
Czerneková M.: „Pomalé“ želvušky a jejich rozmnožování 285
Doležalová K., Straka J.: Pelonoska hluchavková – sociální chování samotářské včely 30
Hanel L., Hanelová J.: Naši knězové rodu *Elasmucha* a jejich rodičovské chování 27
Havelka J., Janeček J., Horák D., Starý P.: Mšice vyhledávající endemický oměj tuhý moravský v Beskydech 82
Kaděra M.: Zánik populací některých nápadných brouků jižní Moravy 174
Křízek G. O.: Kovový lesk hmyzu v přírodě a na fotografii 32
Křízek G. O.: Zvláštní fyziologický projev bizarního otakárka 180
Krupa M., Konvička M.: Poznámka k článku – Možnosti financování péče o modráka černoskvřnného 180
Kulfaň M.: Cikády zblízka v evropských podmínkách 128
Macek J., Juračka P. J., Plášek J.: Příběhy z elektronového mikroskopu 4. Krása motýlích křídel 125
Mysák J., Lacina A.: Poslední populace karpatského pralesního reliktu řasnatky žebrenaté v ČR – z červené knihy našich měkkýšů 77
Nedvěd O.: Jak „se dělá“ tečkování u sluněček 34
Patzenhauerová H., Spisar O., Bryja J.: Perlorodka říční – mlž na rozcestí 80
Řezáč M., Machač O.: Evropský pavouk roku 2011 – pokoutník nálevkovitý 78
Spitzer L., Beneš J., Konvička M.: Valašská krajina a modrásek černoskvřnný 176

Parazitologie

Horák P., Mikeš L., Kašný M.: Je libo játra nebo mozeček? Několik zastavení s motolicemi 102

Ryby, obojživelníci, plazi

Gvoždík V., Kopecký O.: Gladiátoři vlhkých skal – africké žáby rodu *Petropedetes* 40
Moravec J., Kulíková H.: Souboje ještěrek zelených 134
Slaboch R.: Živorodost u ryb
1. Vėjoživorodost – různé typy a jejich původ 38
2. Pravá živorodost – hladinovky 84
3. Pravá živorodost – gudeje 132
4. Minulost a budoucnost gudejí 181
5. Známý rod *Xiphophorus* 243
6. Göllmerova ryba – živorodka duhová 287

Celoroční obsah Živy 1–6/2011

Obecné články

Brázda O.: J. E. Purkyně – vědec – člověk. Příspěvek k profilu osobnosti 208
Drahoš J.: Úloha Akademie věd ČR ve vzdělávací činnosti a spolupráce s vysokými školami 2
Franta J.: Jan Evangelista Purkyně – významná životopisná data 198
Grygar J.: Purkyňův jev a astronomie ... 236
Heráňová H.: Zapomenuté projekty pražské zoo 296
Hermann T.: Vědecká činnost Jana Evangelisty Purkyně a její mnohostranný přínos 202
Janko J.: Naturfilozof J. E. Purkyně 206
Kůs E.: Zoologické zahrady na scesti nebo na rozcestí? 49
Ložek V.: Kolísání a změny naší měkkýší fauny během kultivace střední Evropy 1. Poměry v poledové době a jejich vliv na živý svět 258
Ošťádal B.: Jan Evangelista Purkyně a fyziologie kardiovaskulárního systému 234
Purkyně J. E.: Rozhled v oboru veškeré přírody. Úryvky 200
Redakce: Ceny Živy za rok 2010 123
Rokyta R.: J. E. Purkyně a jeho objevy v oblasti nervového systému 227
Slípka J.: Historické kořeny buněčné teorie 212
Svoboda Z.: Přírodopisné motivy na českých komunálních vlajkách a praporech
I. Úvod 50
II. Savci 98
III. Ptáci 145
IV. Vodní živočichové 193
V. Byliny a dřeviny 252
VI. Neobvyklé motivy 300
Vešek L.: 120. výročí zahájení činnosti České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění 150
Vožeh F.: Jan Evangelista Purkyně a mozeček dříve a dnes 229

Evoluční a molekulární biologie, genetika, mikrobiologie, imunologie

Borková P., Jurček T., Drábek J.: Analýza starobylé DNA 3
Bučková J.: Genetické kořeny středoevropské populace z pohledu variability chromozomu Y 262
Heneberg P.: Chromozomová teritoria 54
Vaněk D.: Genetika jako identifikační nástroj ve službách kriminalistiky 56

Životní prostředí, ekologie

Fanta J.: Krajina
I. Přírodní, historický a společenský rámec 23
II. Krajina, příroda a prostředí v industriálním období 74
III. Cesty k nové koncepci evropské krajiny 119
IV. Evropská úmluva o krajině 169
V. Česká krajina 224
VI. Krajina budoucnosti – budoucnost krajiny? 277

Hédrl R., Szabó P., Riedl V., Kopecký M.: Tradiční lesní hospodaření ve střední Evropě
I. Formy a podoby 61
II. Lesy jako ekosystém 108
Kuchtová B., Pavelcová T., Křišťůfek V., Řeháková K.: Životní strategie bakterií ve vysokohorských půdách Himálaje 264
Marková Z., Hejda M.: Invaze nepůvodních druhů rostlin jako environmentální problém 10
Řepka R., Svátek M., Matula R.: Caldenal – ohrožené lesní společenstvo střední Argentiny 67
Zajíčková L., Brůna J., Vojta J., Kopecký M., Klagová Z.: Od zemědělské krajiny k novodobým pralesům 155

Botanika, fyziologie rostlin

Dušková E., Kolář F., Sklenář P.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 2. *Lasiocephalus* – evoluce a kolonizování párama 70
Fidlerová A. A., Honys D.: Jan Evangelista Purkyně (nejen) slezským rostlinozpytcem 214
Hrouda L.: Trávy a jejich příbuzní napříč biotopy VII. Suchopýry, sítiny a biky ... 15
Kohoutek M., Rejl J.: Mapování česneku hranatého v přeloučském Polabí 66
Kolář F., Sklenář P., Zeisek V., Dušková E., Dvazgranados M.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 3. Adaptivní radiace a bohatství růstových forem v páramu 115
Krejčová N., Ůrfus T., Suda J.: Jak častý je hybridní koniklec Hackelův? 159
Láníková D.: Zvěšinec, dymnivka a další cikokrajní (d)obyvatelé zdí v České republice 64
Maděra P., Habrová H., Adolt R., Pavliš J., Hubálková I., Král K.: Záchrana dračince rumělkového – endemického druhu ostrova Sokotra 272
Nepraš K., Kroufek R.: Orchideje Českého středohoří 111
Rejl J., Kohoutek M.: Okrotice bílá v zastavené části Přelouče 172
Sekerka P.: Rostliny s květy věžnicemi hmyz. Áronovitě mírného pásu 1. 161
Sekerka P.: Rostliny s květy věžnicemi hmyz. 2. Hlíznaté áronovitě mírného pásu v Evropě a Středomoří 266
Simon J., Buček A., Čermák J.: K hodnocení stavu báze stromů a kořenového systému – posuzování hnilob a poškození 270
Sklenář P., Dušková E., Kolář F.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 1. Historický vývoj květeny párama 19
Sklenář P., Kučerová A., Macek P., Macková J., Soukup A.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 4. Adaptace rostlin párama 164
Sklenář P., Vásquez D.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 5. Vliv člověka na vývoj krajiny 219
Smýkal P.: Fylogeneze, biogeografie a genetická diverzita rodu hrách 151
Starý F.: Purkyňovy farmakologické pokusy 218

Valová Z., Jurajda P.: Význam ryb pro sledování přítomnosti cizorodých látek v říčních ekosystémech 184
Vergner I.: Krušný život stěvele potoční ... 86

Ptáci

Andreska J., Souček Z.: Na zimoviště bernešek rudokrky 290
Literák I.: Neštovice sýkory koňadry ... 136
Molík P.: Významné hnízdiště rořýse obecného v Praze – Hostivaři 186
Patrovská-Vernerová V.: Kvesal chocholatý – živoucí legenda Aztéků a Mayů 88

Savci

Anděra M.: Co víme o zániku norka evropského v České republice 251
Pluháček J.: Příběh o jednom kojení a alokojení hrocha obojživelného 137

Paleontologie

Fejfar O.: Nálezy fosilních savců
I. Typy nalezišť 43
II. Tuchořice na Lounsku: doklady života v usazeninách třetihorních teplejších pramenů 90
III. Fauna hnědouhelné pánve 140
IV. Fauna sopečné oblasti Doupovských hor 188
V. Chebská pánev: cyprisové souvrství ve Františkových Lázních 246
VI. Chebská pánev: Dolnice 293

Národní parky

Funk A., Koláčková K.: Khao Yai – nejstarší národní park v zemi slonů a gibonů 94
Májský J., Slaboch R.: Div světa na Río Iguaзу 46

Kulérova příloha

Recenze

Blazej L.: Jan Macek, Jakub Straka, Petr Bogusch, Libor Dvořák, Pavel Bezděčka, Pavel Tyrner: Blanokřídle České republiky I. Žahadloví XI
Buček A.: Klíčová slova a klíčové myšlenky po 20 letech. Pavel Kovář: Klíčová slova – 1989 VI
Buček A.: Rozhovory z přelomu tisíciletí. Pavel Kovář: Rozhovory se Živou VII
Fanta J.: Vojtěch Kotecký, Zdeněk Poštulka, Zuzana Geryková a Jaromír Bláha: Okna do divočiny v české krajině XXXIX
Gaisler J.: Ivan Horáček, Marcel Uhrin (eds.): A tribute to bats. A collection of contributions on selected topics of bat research and bat conservation XIX
Komárek S.: Pavel Kovář: Rozhovory s přírodovědci v akademických funkcích: Věda v Čechách po dvaceti letech (ve spirále, nebo na kruháci?) VI
Komárek S.: Alena Míšková, Martin Franc, Antonín Kostlán (editoři): Bohemia docta. K historickým kořenům vědy v českých zemích XXIV
Komárek S.: Pavel Klvač, Antonín Buček, Jan Lacina (eds.): Příroda a krajina v okolí Svaté Heleny LIV
Kovář P.: Colin R. Townsend, Michael Begon, John L. Harper: Základy ekologie VIII
Kovář P.: Stanislav Komárek: Eseje o přírodě, biologii a jiných nepravostech ... XL

Kovář P.: Vojen Ložek: Po stopách pravěkých dějů. O silách, které vytvářely naši krajinu LX
Kovář P.: Josef Fanta a Henk Siepel (eds.): Inland drift sand landscapes LXXXV
Krása A.: Jiří Řehounek, Klára Řehouneková a Karel Prach (editoři): Ekologická obnova území narušených těžbou nerostných surovin a průmyslovými deponiemi XXIV
Krekule J.: Vladimír Vondřejš: Otazníky kolem genového inženýrství XIII
Kubíková J.: Regionální sborníky středních Čech XXIII
Moravec J.: Carina Hoorn, Frank P. Weselings (editors): Amazonia: Landscape and Species Evolution. A Look into the Past XXVIII
Moravec J.: Christian Thompson: Amazon Alive! A decade of discovery 1999–2009 XXIX
Nátr L.: Jaroslav Kadrnožka: Země se ubrání XII
Ondrášek M.: Vanessa Woods: Bonobo Handshake. A memoir of love & adventure in the Congo – Záznam o lásce a dobrodružství v Kongu LXXXVI
Petřík P.: Richard B. Primack, Pavel Kindlmann, Jana Jersáková: Úvod do biologie ochrany přírody CVI
Rozkošný R.: Lumír Macholán: Entomologická etymologie – Stručný výklad motýlích jmen antického původu IV
Rychnovská M.: Lubomír Nátr: Příroda, nebo člověk? Služby ekosystémů XCVI

Zprávy, eseje, zajímavosti, názory, rozhovory

Adamec L.: Zaujalo nás: Mravenec pomáhá své hostitelské masožravé rostlině chytat kořist LXIV
Božková H.: Ústřední kolo 45. ročníku Biologické olympiády XLVII
Burgert P.: Zajímavé faunistické údaje z Jičínska v díle Karla Václava Raise XX
Černý J., Reiter A., Soukup T.: 22. Mezinárodní biologická olympiáda 2011 – Taipei, Tchaj-wan LXXXIV
Čupa P.: Program UNESCO Člověk a biosféra (MaB) LXV
Devetter M., Storch D.: 3. konference České společnosti pro ekologii CV
Fejfar O.: Lázeňský host, geolog a výletník: Přírodovědná zkoumání J. W. Goetha během jeho pobytů v Čechách LXXXIX
Fořtová A.: Ceny Nakladatelství Academia za rok 2010 XVII
Funk A.: Zoologické dny 2011 XXII
Hošková L.: Sledujte návrat poslu jara XXVII
Chrtek J.: O systematické rostlin s Janem Kirschnerem XCII
Kadrnožka J.: Antropogenní tlaky na přírodu – ubrání se Země? XLIII
Kovář P.: Purkyňův samovar LXXXIII
Krečmer V.: Forum: Otázka rizik velkoplošných disturbancí lesů v národním parku Šumava XLVIII
Krekule J.: Jan Evangelista Purkyně a Julius Sachs LXXXI
Kůs E.: Koně míří na východ LIII
Kůs E.: Na okraj jednoho výročí CI
Nátr L.: Rohovor s Janem Krekulem k jeho osmdesátinám XCIV
Plesník J.: Zaujalo nás: Vliv biopaliv druhé generace na rostlinné a živočišné druhy XIV

Plesník J.: Globální péče o biologickou rozmanitost: mírný pokrok v mezích zákona XXX
Plesník J.: Zaujalo nás: Rozdíly v biodiverzitě mezi obhospodařovanými a neobhospodařovanými lesy: analýza druhové bohatosti v Evropě XLIX
Plesník J.: Koloběh dusíku a biologická rozmanitost L
Plesník J.: Stav globální lesní biodiverzity: klady a zápor LXIII
Plesník J.: Zaujalo nás: Jak rychle stačí druhy držet krok se změnou podnebí? ... LXVII
Plesník J.: Zaujalo nás: Kompostování zeleného odpadu šetří stejné množství CO₂ jako jeho přeměna na energii LXXXVII
Prach K., Hruška J., Šantrůčková H., Svoboda M.: Šumavské spory. Kácet či nekácet? XXXIII
Prach K., Liška J., Hadinec J.: S hodnocením vědy by se to nemělo přehánět LXIX
Redakce: Stipendia L'Oréal pro ženy ve vědě v roce 2011 LV
Sladký P.: Království lesa vítězem Ekofilmu CVI
Studnička M.: Purkyně a *genius loci* LXXXI

Výročí, vzpomínky

Albrechtová J., Srba M.: Lubomír Daněk: pedagog, botanik a skromný člověk s velkým srdcem LIX
Bejček V.: Karel Štastný sedmdesátiletý ... LXXVII
Gaisler J.: Osmdesát let Vladimíra Hanáka XVIII
Grubhoffer L.: Milan Daniel oslavil osmdesátiny LXXXV
Hadinec J.: Zuzana Nováková a šedesátka CIII
Hudec K., Zejda J.: Radoslav Obrtel: entomolog, mammaliolog a překladatel LXXXIII
Janko J.: K výročí Bohuslava Raýmana ... I
Kovář P.: Geobotanik Ivan Suchara a šedesátka XXXVII
Kovář P.: Vzpomínka na Zeva Naveha, nestora krajinné ekologie a ekologie obnovy XXXVIII
Literák I., Laštůvka Z.: Vzpomínka na Rudolfa Hrabáka XXI
Lukavský J., Hindák F.: Jiří Komárek – 60 let služby algologii LXXVIII
Mlíkovský J., Horáček I., Košťák M.: Oldřich Fejfar osmdesátníkem III
Pecina P.: K nedožitým osmdesátinám Jiřího Andresky CIV
Prach K.: Josef Fanta osmdesátníkem ... XXXVI
Skuhřavý V.: Jubileum Jaroslava Weisera V
Šíma P.: Jaroslav Slípka slaví 85. narozeniny XXXV

Botanický komentář k V. dílu seriálu Přírodopisné motivy na komunálních vlajkách

K pátému dílu seriálu Z. Svobody (Živa 2011, 5: 252–256) je třeba doplnit korekci k vlajce obce Řetová, kde by mohlo dojít k výkladu o nesprávném výskytu rostlinného druhu (podotýkám, že vzájemná konzultace mezi mnou a autorem seriálu založená na tom, že místo z autopsie znám, vedla na základě mého nedostatečně vysvětlujícího e-mailu k posunu v komentáři Zbyška Svobody k obr. na str. 254 a textu k němu na str. 255).

Podnět z mé strany spočíval v tom, že stylizované zobrazení dvou exemplářů rostliny na vlajce zmíněné obce je zjevně mařinka vonná (*Asperula odorata*), s příznačnými přesleny úzce obvejčitých listů, běžně rostoucí v okolních lesích s bukem nebo habrem – dnes bývá častěji uváděna v příručkách pod jménem svízel vonný (*Galium odoratum*); oba rody patří do čeledi mořenovitých (*Rubiaceae*). Nejde tedy o mařinku barvířskou (*A. tinctoria*) uvedenou v oficiálním popisu k vlajce. Ta se v tomto území vůbec nevyskytuje – v České republice ji známe z nejteplejších oblastí, kde roste v přirozených teplomilných trávnících nebo křovinatých formacích, její listy jsou čárkovité a uspořádané převážně ve čtyřčetných přeslenech. Autory návrhu patrně svedlo k zmíněné záměně druhové jméno *tinctoria*, tedy barvířská (druh poskytuje červené až oranžové barvivo získávané z oddenků a kořenů), jež známe u řady rostlin tradičně využívaných k barvení především tkanin. Obec

Řetová je skutečně známa tkalcovskou a barvířskou tradicí (viz např. Ottův slovník naučný), klimaticky jde o oblast předurčenou k pěstování lnu a chovu ovcí. Plátno se tu jednak bělilo, jednak se tkaniny barvily tradičně na modro a k výrobě modrého barviva (z listů) se pěstovala žlutě kvetoucí dvouletka (ve srovnání s mařinkou mohutná, až 1 m vysoká) – boryt barvířský (*Isatis tinctoria*) z čeledi brukvovitých (*Brassicaceae*). Tento druh zplňuje také v údolí Řetovského potoka se sporadicky ještě v recentní době vyskytoval. Aby věc nebyla jednoduchá, jeden z více výkladů vzniku jména obce Řetová (Rittow, Ritte, Rzetowa) je odvození od jména barvířské rostliny „rýt“ (případně „rét“). Lidová tvořivost často nakládá s českými jmény velmi lokálně, takže některé výrazy byly a jsou používány i pro více (někdy zcela nepřibuzných) druhů rostlin. Příkladem je i mořena (mařinka, rezeda). Rýt žlutý (*Reseda lutea*) z čeledi rýtovitých (*Resedaceae*), znělou podobou blízko už zmíněného boryt, byl shodou okolností také používán pro výrobu barviva, tentokrát žlutého, obsaženého v celé rostlině, především v její nadzemní části. Pokud chtěla Řetová mít za svůj symbol rostlinu, pak mařinka vonná jako druh typický pro místní lesy vhodná je, ale se zdůvodňujícím textem je to v rozporu, protože nemá nic společného s textilní tradicí barvení, tu zde v minulosti reprezentoval boryt barvířský.



Hroch ze Štvanice pje habešské slonici o zdejším dobytečku.

Lidé, zvířena, buchy i vrazi došli vždycky u mne oblby, v Čechách se mi ale líbí nejlíp plazi s patolízalskými pohyby! KROKODILA dávno chtěl jsem znáti, když už jeho slzy dávno znám, ženy jimi mohou zalévat, jak občas s bolestí poznávám. ŠKORPION je také chlapík milý, u nás je to oblíbený tvor, proto škorpíme se každou chvílí a známe jen vztek a truc a vzdor. HROZNÝŠ plaz je mezi plazy prima, to ví každý řádný sekundán, slavná vláda plýtvá přímo s nima, aby respekt národům byl dán. CHAMELEON, čtverák s dvojí lící jednou rvavý, jednou utichlý, také u nás čestí politici jeho vůni řádně nachichli. DRAK byl kdysi pohádkovým plazem, který děti strašil dost a dost, dnes se do všech rodin dostal rázem, neboť tchyně, to je skutečnost. UŽOVKA, had luk, lesů i polí neškodnosti je prý paianem, proto plazi na příště ji zvolí Čecháček ministrem krajanem.

Plazů podružných zde plno všude, stačí u nás rozhlédnouti též, dítě proteckní vždycky jím bude a co chvílí o ně zakopneš.

Zištnost, šosáctví je vychovává, v teplých místech jako doma jsou, ať už křičí Hoch! anebo Sláva! páteř vždycky mají plazivou.

Lidé rovni, přímí se jich štítí a jen časem pro grand zábavu pokusí se pár jich odhaliti a šlápnout jim trochu na hlavu.

Z humoristického listu „Kos“ (Zoologická zahrada Praha), číslo 2 z r. 1908.
K článku na str. 296–299 a CI–CII tohoto čísla

Kontaktní údaje pro předplatitele

SEND Předplatné, s.r.o.
P. O. Box 141
140 21 Praha 4

tel.: 225 985 225
fax: 225 341 425
sms: 605 202 115

e-mail: send@send.cz
www.send.cz

Předplatné na rok 2012

Cena ročního předplatného je 294 Kč, tedy 49 Kč za jedno číslo, cena dvouletého předplatného 568 Kč.

Živa v roce 2012

1	23. 2.
2	26. 4.
3	21. 6.
4	23. 8.
5	18. 10.
6	18. 12.

Anketa

Hlasujte o nejlepší článek ročníku 2011, jehož autor získá cenu čtenářů Živy – Cenu Antonína Friče. Návrhy na ocenění můžete posílat poštou na adresu redakce, elektronicky na e-mailovou adresu ziva@ssc.cas.cz nebo SMS na 739 329 890.

Ze všech došlých hlasů vylosujeme tři výherce, kteří získají předplatné časopisu Živa.

Inzerce

Koupím následující díly z edice Chráněná území ČR: I. Ústecko, II. Zlínsko, III. Liberecko, IV. Pardubicko. Karel Doležel, tel.: 777 935 125; e-mail: k.dolezel@volny.cz